

IPLOS-tilpasset pleie- og omsorgsbudsjett

IPLOS (individuell pleie- og omsorgsstatistikk) er en årlig, obligatorisk rapport til staten over pleiebehov og ressursbruk innenfor pleie og omsorg (PLO). IPLOS er også et meget interessant grunnlag for budsjettering av kommunale pleie- og omsorgstjenester.

KOSTRA-regnskapet innenfor PLO er lite detaljert.

KOSTRA deler tjenestene inn i fire: aktivisering, pleie i hjemmet, pleie i institusjon og drift av institusjonslokaler. Eldreomsorgen blandes sammen med tjenester til funksjonshemmede og psykisk helsearbeid. Det har vært vanskelig å finne ut om høye kostnader per innbygger skyldes høyt behov for tjenester eller lav effektivitet. Sammenligninger mellom kommuner har vært unøyaktige.

IPLOS gir bedre styringsdata. IPLOS deler PLO opp i ca. 15 ulike tjenester og måler produksjonen (timer, pleiedøgn) for hver tjeneste. IPLOS forteller hvor mange tjenester som er tildelt. Ved å føre regnskapet etter IPLOS-tjenester får kommunen vite hva tjenestene koster per time. Det blir lettere å forstå og styre tjenesten.

Kommunen er pålagt å levere IPLOS-rapport. Å bruke IPLOS i budsjettarbeidet betyr at man utnytter eksisterende data til flere oppgaver. Hvis kommunen tar IPLOS i bruk i sin interne styring, øker sjansen for at rapporten til staten blir riktig.

AGENDA har utarbeidet en modell for PLO-budsjett basert på IPLOS-data. Modellen er meget enkel og aktivitetsbasert:

- Kontoplanen for tjenester legges om i samsvar med inndelingen av IPLOS-skjemaet. Modellen legger alle IPLOS-tjenestene inn under en KOSTRA-funksjon. IPLOS er en detaljering av KOSTRA.
- Alle tjenester budsjetteres som volum (timer, plasser) x enhetspris (timepris, pris pr. plass). Alle tjenester i hjemmebaserte tjenester budsjetteres med timepris. Alle tjenester i institusjon har pris pr. plass.
- Ved å budsjettere utgifter og inntekter for seg, kan nye satser for egenbetaling og statstilskudd fremgå direkte av budsjettet.
- Modellen er enklest som årsbudsjett, men kan også lages som økonomiplan med valgfrie parametre (prisvekst, demografiske endringer). Ved oppstart avstemmes modellen mot siste års KOSTRA-regnskap.
- Modellen egner seg i alle kommuner, men og uten bestiller/vedtakskontor.

En kommune har innført IPLOS-basert budsjettmodell fra 1.1.2007 med hjelp fra AGENDA. Rapporten fra forprosjektet og årsbudsjett for PLO 2007 i denne kommunen kan fås ved henvendelse til AGENDA. Kontakt Bjørn Brox - bjorn.brox@agenda.no